

Назва навчальної дисципліни	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗІОЛОГІЇ ВНД ТА ПСИХОФІЗІОЛОГІЇ
Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</i>
Кількість кредитів	4
Шифр навчальної дисципліни	ВК
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Головатюк Людмила Михайлівна</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат біологічних наук</i>
Вчене звання	<i>доцент</i>
Посада викладача	<i>доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання</i>
Контактний телефон викладача	0987722220
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/stryktyra/kaf_biologia/golovatyuk.pdf
E-mail викладача	liudmylam1@ukr.net
Розклад консультацій	<i>Очні консультації</i>
Час проведення	<i>14.40 – 17.00</i>
Місце проведення	<i>43 ауд.</i>

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми фізіології ВНД та психофізіології» належить до вибіркового компоненту циклу професійної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія), метою якої є теоретична і практична підготовка студентів до організації навчально-виховного процесу в школі, ознайомлення з фізіологічними особливостями вищої нервової діяльності, типами ВНД, психофізіологією сенсорних та пізнавальних процесів, психічною діяльністю людини, зокрема, пов'язаною з мисленням, пам'яттю, навчанням, мовленням, емоційною сферою тощо.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль I. Вища нервова діяльність			
Предмет, завдання та методи вивчення фізіології ВНД та психофізіології на сучасному етапі розвитку.	Предмет, завдання та методи вивчення фізіології ВНД та психофізіології	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, колоквіум	20
Морфофункціональні особливості нервової системи. Нервові центри.	Структура та функції нервової системи. Нервові центри.		
Вища нервова діяльність. Гальмування умовних рефлексів та його роль в житті людини.	Дослідження умовних рефлексів.		
Типи вищої нервової діяльності та їх характеристика у дітей. Порушення типів ВНД.	Визначення типу вищої нервової діяльності.		
Змістовий модуль II. Психофізіологія.			
Психофізіологія сенсорних процесів.	Дослідження діяльності зорового і слухового аналізаторів.	Усне та письмове опитування,	40
Психофізіологія	Визначення об'єму короткочасної		

пізнавальних процесів (психофізіологія уваги, пам'яті, мовлення, мислення).	пам'яті людини.	тестовий контроль	
Психофізіологія емоцій.	Психофізіологія емоцій.		
Психофізіологія несвідомого.	Психофізіологія несвідомого.		
Психофізіологія сну.	Психофізіологія сну.		
Психофізіологія рухової діяльності.	Психофізіологія рухової діяльності.		
Психофізіологія станів людини.	Самооцінка параметрів психофізіологічного стану.		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання			15
Підсумковий тест			25
Всього			100

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов
ЗК1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ФК7	Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.
ФК9	Здатність до усвідомлення досягнень біологічної та географічної науки і їх ролі у житті суспільства, спроможність користуватися новітніми досягненнями, необхідними для професійної та/або інноваційної діяльності.
ФК10	Здатність застосовувати та формувати знання з біології та основ здоров'я людини для пояснення будови, взаємодії, взаємозв'язків, походження, класифікації, значення, використання, поширення і організації живого на різних рівнях
ФК12	Здатність формувати знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення, відновлення здоров'я людини.
ФК13	Спроможність розробляти та реалізовувати навчальні та наукові проекти з біології, основ здоров'я і географії, презентувати їх.
ФК14	Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні проблеми біологічної та географічної науки на рівні новітніх наукових досягнень.
ФК16	Здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних біологічних і географічних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх.
ФК18	Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної біологічної та географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання, які необхідні для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.
ФК19	ФК19. Здатність до аналізу, представлення і поширення біологічної та географічної інформації, використання різноманітних письмових, усних та візуальних засобів, інформаційно-комунікаційні технологій.

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
PH2	Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
PH15	Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її в учнів.
PH17	Демонструє і використовує новітні досягнення біологічної та географічної науки і пояснює їх роль у житті суспільства, обґрунтовує їх використання для професійної та/або інноваційної діяльності.
PH18	Демонструє уміння розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації; розкривати сутність біологічних явищ і процесів.
PH20	Використовує знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.
PH21	Демонструє уміння розробляти та реалізовувати навчальні та наукові проекти з біології, основ здоров'я і географії, підготовки презентацій, користуватися обладнанням, препаратами, засобами навчання.
PH22.	Розуміє концептуальні засади та основні теоретико-методологічні проблеми природничої та географічної науки на рівні новітніх наукових здобутків.
PH24.	Знає та застосовує поняттєво-концептуальний апарат біології, здоров'я людини, географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання, що дозволяє пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання освітнього процесу, організовувати дослідницьку роботу.
PH26.	Демонструє володіння спеціалізованими вміннями та навичками розв'язання проблем сучасної біологічної та географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання, які є необхідними для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльності.
PH27	Здійснює відбір, аналіз, представлення і поширення біологічної та географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, інформаційнокомунікаційні технології.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контролю знань заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

Базова

1. Горго Ю.П. Психофізіологія (прикладні аспекти). К.: МАУП, 2009. 128 с.
2. Кокур О.М. Психофізіологія Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 184 с.
3. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2013. 400 с.

4. Кузів О.Є. Психофізіологія: курс лекцій. – Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 194 с.
5. Немов Р.С. Психологія. У 3-х кн., Кн. 1: Загальні основи психології; Пер з рос. Київ: Вертекс, 2012. 576 с.
6. Харченко П.Д., Чайченко Г.М. Фізіологія вищої нервової діяльності. К.: Вища школа, 2007. 390 с.
7. Чайченко Г.М. Фізіологія вищої нервової діяльності. К.: Либідь, 2013. 218 с.

Допоміжна

1. Анатомія та фізіологія з патологією : підручник для студентів ВНЗ за ред. Я.І.Федонюка, Л.С.Білика, Н.Х.Микули. 2-ге вид. Тернопіль : Укрмедкнига, 2002. 676 с.
2. Драчова З.М., Блейхер В.М., Крук І.В. Нервові і психічні хвороби. К.: Вища шк., 2003. 270 с.
3. Людина: Навчальний посібник з анатомії та фізіології. наук. пер. з англ. Львів: БаК, 2012. 632 с.
4. Молдавська С.І. Нервова система і ваша професія. К.: Наукова думка, 2014 11с.
5. Старушенко Л.І. Анатомія та фізіологія людини. К.: Здоров'я, 2003. 336 с.
6. Старушенко Л.І. Клінічна анатомія і фізіологія людини: навч. посібник. К : УСМП, 2001. 256 с.
7. Грибан. В. Г. Валеологія. К. : Центр учбової літератури, 2008. 214 с.
8. Іващук Л. Ю., Онишкевич С.М. Валеологія. Тернопіль: Навч. книга. Богдан, 2010. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. План-конспект лекцій з курсу психофізіології. Режим доступу: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/8640/2/Plan_konspekt_psihofiziologii.pdf
2. Конспект лекцій з курсу «Психофізіологія». Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/46990>
3. Психофізіологія як наука. Історія становлення психофізіології. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/3009683/>